

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Hanne Reintoft* til handelsministeren:

„Agter ministeren, bl. a. under hensyn til den sidste tids begivenheder, at foranledige regler om, at søfolk, der ikke ønsker at sejle i krigszoner, på statens regning kan få fri hjemrejse?“

Hanne Reintoft: Begivenhederne i den sidste tid omkring sejlads i krigsramte zoner har med tragisk effekt vist nødvendigheden af at revidere reglerne omkring danske søfolks mulighed for at deltage i sådan sejlads på aldeles frivillige vilkår.

Det må her tages i betragtning, at mange søfolk er forhyret på sådanne vilkår, at de ikke ved påmønstringen nøjagtig ved, hvordan det skib, de er forhyret på, skal dirigeres. I det lovforslag om ændring i sømandsloven, jeg har fremsat i denne folketingsssamling, foreslås det, at rederne og staten deler udgifterne til sømandens hjemrejse, hvis han ønsker at rejse hjem på grund af sygdom eller krigstilstand i den havn, til hvilken skibet er bestemt, f. eks. som tilfældet har været, en havn i Vietnam.

Det har været umuligt for søfolkene at få en rimelig aftale med rederierne, lige så umuligt som at gennemføre en ordentlig erstatning til eventuelle efterladte familier for tab af forsørger, idet vi her må konstatere, at man i Dansk Rederiforening har låst sig fast i en unøgtelig hårrejsende nedvurdering af et menneskes værdi.

Forhandlingerne om et ordentligt risikotillæg til de søfolk, der vil påtage sig risikoen, har også været meget vanskelige. Det turde være rimeligt, om rederierne, der ganske frit kan beordre deres skibe og dermed skibenes besætning vilkårligt hvordan, og til hvilken risiko de ønsker, har en del af udgifterne til hjemrejse for søfolk, der ikke vil påtage sig risikoen. Det har imidlertid været ganske umuligt — jeg kan forstå, det også må være umuligt for ministeren — at få en fornuftig ordning med rederiforeningen, hvorfor det må være helt rimeligt, at staten påtager sig en loyal fortolkning af sømandslovens § 36 og sørger for fri hjemrejse for den sømand, der i

henhold til denne paragraf i sømandsloven forlanger sin afsked.

Jeg er klar over, at søfolkene organisationer har forhandlet med ministeren om dette problem og tilsyneladende fået et, skal vi sige særdeles henholdende svar, der på ingen måde løser de problemer, der er akutte og daglige for en række danske søfolk. Jeg vil derfor bede ministeren oplyse, om regeringen har konstruktive planer til løsning af dette helt berettigede krav, eller om man fortsat har tænkt sig at holde sagen hen.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Det spørgsmål, fru Hanne Reintoft har rejst, har jo været drøftet flere gange i det høje ting, bl. a. i forbindelse med det lovforslag, spørgeren på egne og hr. Kai Moltkes vegne den 4. oktober 1968 fremsatte om ændring i sømandsloven, bl. a. dennes § 36. Jeg kan herom henvise til mine bemærkninger ved lovforslagets første behandling i folketinget; det var den 1. november 1968, Folketingstidende sp. 1321. Ifølge de gældende regler, som findes i sømandslovens § 36, kan en sømand kræve afsked, hvis der er fare for, at hans skib vil blive opbragt af krigsførende eller udsat for krigsskade, eller hvis en sådan fare er blevet væsentligt forøget. Disse regler hjemler kun en fratrædelsesret og giver ikke ret til fri hjemrejse.

Begivenhederne ved Saigon den 16. marts hvor et dansk skib blev beskudt, hvorved en kvindelig radiotelegrafist blev dræbt og 3 besætningsmedlemmer såret, som er anledningen til, at fru Hanne Reintoft på ny rejser spørgsmålet, har også foranlediget en henvendelse til mig fra de søfarendes organisationer, og jeg har senest ved et møde den 28. marts i år drøftet spørgsmålet med dem. Der var her enighed om, at denne begivenhed ikke var omfattet af sømandslovens § 36, idet der var tale om et skib, som sejlede i fast rutefart på Saigon.

Om der i de af § 36 omfattede tilfælde, f. eks. pludseligt opståede krige, omdestineringer til farezoner o. lign., kan foreligge situationer, hvor en økonomisk bistand til hjemrejse kunne forekomme ønskelig, lader sig naturligvis diskutere. Spørgsmålet er da imidlertid bl. a., hvem der i givet fald skal yde denne bistand, og herom var det måske